

prosty poplatku. Toto osvobození vztahuje se podle výnosu ministerstva financí ze dne 19. prosince 1933, č. 141.989, i na ověřovací doložky. (Č. 63.126/33.)

(Věstník min. sprav., ročník XVI. (1934), čís. 1, str. 2.)

Opis trhových smluv při podpoře stavebního ruchu — ověřovací poplatky. Podle výnosu ministerstva financí ze dne 4. dubna 1934 č. 28.833/34-V/16, podléhá ověření opisů trhových smluv, které jsou obce, veřejnoprávní korporace a obecně prospěšná družstva jakožto stavebníci povinny připojit pro ministerstvo sociální péče k žádosti za vklad převodu práva vlastnického k budově stavěné s podporou státu podle zákonů o stavebním ruchu na osoby, pro které byly domy stavěny, poplatku 3 Kč za každý arch podle sazební položky 58/2 písm. c) popl. zál. a podle saz. pol. 49/69, č. 3 popl. pravidel. (Č. 19.670/34.)

(Věstník min. sprav., roč. XVI., č. 6, str. 118.)

Výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 25. února 1935, č. 9172, o poplatcích za uveřejňování soudních vyhlášek v uveřejňovacím řízení. Podle § 10, odst. 3, zák. ze dne 11. prosince 1934, č. 250 Sb. z. a n., o uveřejňování listin, určují poplatky za uveřejňování soudních vyhlášek v Oznamovateli uveřejňovaných a ztracených listin, který je připojen k Ústřednímu Oznamovateli, vydávanému ministerstvem spravedlnosti (§ 2 vlád. nař. ze dne 22. února 1935, č. 30 Sb. z. a n.) takto:

- a) při listinách nominální hodnoty do 500 Kč včetně za kus 2 Kč,
- b) při listinách nominální hodnoty přes 500 Kč do 5000 Kč včetně za kus 3 Kč,
- c) při listinách nominální hodnoty přes 5000 Kč za kus 5 Kč,
- d) při listinách bez nominální hodnoty 2 Kč.

Sazby tyto platí bez ohledu na to, jak dlouho se bude vyhláška uveřejňovati.

(Věstník min. sprav., čís. 4 z r. 1935, str. 63.)

Švýcarsko — vzájemnost ve věcech pozůstalostních. O pozůstalostech cizinců ve Švýcarsku platí obdobně ustanovení čl. 22 a 23 švýcarského zákona z 25. června 1891 o civilně-právních vztazích osob ve Švýcarsku usazených a osob, které se tam zdržují. Podle těchto předpisů řídí se švýcarské právo ve věcech pozůstalostních posledním stálým bydlištěm zůstavitele bez ohledu na místo úmrtí. Podle čl. 22, odst. 2, cit. zák., se však připouští, aby buď posledním pořízením nebo ve smlouvě dědické bylo vyhrazeno, že projednání pozůstalosti má se státi podle právního řádu domovského státu zůstavitele. Projednání pozůstalosti vztahuje se pak vždy na celé pozůstalostní jmění. Pojem »bydliště« jest stanoven čl. 23 švýcarského obč. zák. a jest v tom místě, kde se dotčená osoba zdržuje v úmyslu trvale tam zůstatí. Výslovně stanoví švýcarské právo, že nikdo nesmí mít několik bydlišť.

Podle těchto předpisů projednávají švýcarské soudy resp. úřady pozůstalostní ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří měli své poslední bydliště ve Švýcarsku, bez ohledu na místo, kde zemřeli, a to podle švýcarského práva, leda že by v poslední vůli nebo ve smlouvě dědické bylo ustanoveno, že projednání pozůstalosti má se státi podle práva československého. Tato příslušnost švýcarských soudů se však nevztahuje na pozůstalost ať movitou či nemovitou po československých příslušnících, kteří neměli ve Švýcarsku stálého bydliště v době úmrtí, i když zemřeli ve Švýcarsku. Projednání této pozůstalosti by bylo přenecháno onomu státu, kde zůstavitel měl své poslední trvalé bydliště.

O tom se soudy zpravují se zřetelím na vzájemnost podle § 23 nesp. pat. a § 8 zák. čl. XVI/1894.

Sdělení čís. 36/1924 se tímto mění. (Č. 5580/35.)

(Věstník min. sprav. z r. 1935, č. 4, str. 72.)

Knihy redakci zasláné.

JUDr. Kazimír Čákr t: **Základní pojmy obecného finančního práva.** Kritická studie. Vyšlo ve Sbírce spisů právnických a národohospodářských jako sv. LXXII., nákladem »Orbis«, Praha-Brno, 1934. Stran 1—VIII, 1—145. Cena 25 Kč.

Normativní škola, jejíž ryzi metodě právníckého poznávání se podařilo očistiti právní teorii od cizích příměsí a tak dopracovati se systému, kterého možno použiti pro jednotné poznání právních řádů všech dob, pokračuje pilně i úspěšně na této záslužné práci. Z posledních prací příslušníků této školy

zaujímá Čákrtova kritická studie významné místo. Pracovati metodou ryzi nauky právní právě v tak ožehlavém oboru, jakým právo finanční pro svůj vztah k veřejnému hospodářství jest, nebylo zajisté lehké. Autor se proto předem vypořádá se základním rozdílem mezi finančním právem a finanční vědou; kdežto tato »zjišťuje, co jest subjektem veřejného hospodářství chtěno«, ono »zjišťuje, co jest podle norem finančně-právních povinováno«, jeho úkolem je především napomáhati interpretaci.

Knihka je rozdělena na 11 kapitol. Po úvodě (kap. I.) věnuje se autor v kap. II. vymezení pojmu finančního a berního práva (o toto hlavně autoru běží). Vychází ze správného předpokladu, že pojem berního práva je pojemem systematickým, s'oužie přehlednému třídní obsahu norem empirického právního řádu. Vývrači nedostatečnost obvyklého způsobu rozdělování empirického právního řádu podle úkolů státní politiky (účelu), jemuž představuje berní právo onu součást ze souboru norem, normujících příjmové hospodářství státu, která upravuje vybírání veřejných dávek, pro jeho nepřehlednost, poukazuje na nevhodnost upotřebiti jako kriteria vynutitelnosti veřejných dávek státní moci neb jejich všeobecnosti (ve formulaci Mayerově), odmítá názor (Blumenste'n), jemuž je východiskem pojmu daně územní výsost. Dovojuje dále, že ani obsahová systematika, vycházející z relace existence majetkového pramene jakožto typické podmiňující skutkové podstaty k rovinnosti placení veřejné dávky, pro synekretickou povahu definicí veřejných dávek nevyhovuje a dochází proto k formálně-právnímu vymezení pojmu berního práva, jež definuje jako »soubor norem, jež mají aplikovati berní správní orgány ve své speciické kompetenci« (str. 17). Správně zdůrazněno, že běží o kompetenci speciickou a aplikaci; tedy o normy, které berní orgány výhradně jsou kompetentní aplikovati, čímž se zachovává hierarchie stejnorodých norem. Při tom neopomenul autor vypořádati se i s nezbytnou otázkou kvalifikace berního orgánu, který je onou součástí souboru orgánů, jež spojeny jsou organizační jednotou pramenící z derogace zůsobilosti. V dalším obírá se systematickým obsahem berně-právních norem, podává je na str. 28 konstrukci berní normy platební, vycházející z relace existující skutečnosti a placení veřejné dávky jako povinnosti — a berní normy kontrolní, která normuje o určitých okolnostech povinnosti určitého subjektu přispěti ke kontrole berního orgánu. Kapitolu tuto ukončuje úvahami o berním právu materiálním a formálním, o poměru berního práva k právu správnímu (vstoupuje tu proti slučování obou, jak by k tomu svádělo hledisko účelové) a k právu soukromému (partie pro praktika velmi instruktivní). — V kap. III. (Přímé a nepřímé daně. — Berní řízení) podrobuje autor kritice obvyklé rozčlenění daní přímých a nepřímých a daní přímo placených a úřadem ukládaných; káritela tato svédějí i o historické a národohospodářské erudici autorově. Správně vystihuje (str. 45), že pro rozčlenění na daně přímé a nepřímé jest rozhodným obsah řízení, jež konkretisuje berní platební povinnost; u daní přímých určuje úřad závazně vyměřovací základ, u nepřímých daní je též určitými kvalitami přirozenými. Autorovo vyříděné hledisko vysvítá hlavně v kap. IV. (Poměr mezi státem a poplatníkem)

V prvním oddílu této kapitoly podrobuje autor kritice velmi správné konstrukce poměru mezi státem a poplatníkem, ideologii t. zv. mocenskou a t. zv. obligační; správně dovozuje, že obě teorie tvrdí vlastně samozřejmost, pokud totiž teorie obligační mluví o tom, že poplatník je tedy povinen daně platit, a teorie mocenská o tom, že stát je oprávněn placení daně uložiti, v čemž má býti vyjádřeno uznání platnosti určitého právního řádu (str. 57). Stejně je neplodné rekurování obligační teorie k t. zv. »subjektivnímu právu« poplatníků, pro která prý nemůže finanční orgán uložiti větší daň, než mu dovoluje zákon; autor jako stoupenec normologického směru uvádí správně vysvětlení, vycházející ze samozřejmého vztahu obecné normy ke konkrétnější. Podává pak ještě kritiku Schueidrova »Das Abgabengewaltverhältnis«, dokazuje, že ovšem ani mocenská teorie nemůže otázku juristicky konstruovati. Autorovy úvahy předvídějí názorně synekretismus běžných daňových teorií a jejich naprostě neuvědoměni momentu derogace k vydávání norem, v němž nutno hledati jádro řešení. — Další kapitoly (V. Poplatník — VI. Vyměření daně, repartice daně, paušalování daně, daňové dohody — VII. Předmět daně a podmínka berní povinnosti; vyměřovací základ. Třídní daní, Prejudicialita v berním řízení — VIII. Sazba daně. Sazební stupně — IX. Čas a místo — X. Daňová osvobození a úlevy — XI. Zánik berní platební povinnosti; exekuce) obsahují rovněž detailní úvahy o základních pojmech finančně (berně)-právních, jež autor konstruuje

z obsahu norem; z uvedených nadpisů jednotlivých kapitol je patrné, že autor vypořádal se se všemi základními obecnými pojmy, při jejich řešení zůstal věrným normologickému nazírání.

Pro náš účel nemůžeme se podrobněji zmíniti o detailech a podnětech, k nimž tato studie nabádá. Autor v úvodu připomíná, že podává vlastně jen kritiku základních finančně-právních (speciálně pak berně-právních) pojmů, ne systém neb učebnici; přes to však považují jeho dílo za jedno z nejvýznamnějších, jež v poslední době t. z. brněnská škola vydala, ježto se se zdarem pokusil o normologický návod a první systematické podání obecných pojmů důležitého oboru finančního práva. Význam takové práce přesahuje přes omezený teritoriální rámec našeho pozitivního právního řádu a možno proto Čákrtovo dílo srovnávat s Merklovým »Obecným právem správním«, jehož význam po této stránce byl náležitě pochopen. Dílo samo podává opět důkaz o tom, s jakou vážností a vědomím vědecké zodpovědnosti přistupuje normativní škola k řešení právně-teoretickému. Námitky, které se proti této škole uváděly a jež vyhlcovaly hlavně v tom, že nevyhovuje potřebám praktického života, nelze již bráti vážně; smysl pro objektivní interpretaci a z toho plynoucí zájem na zodpovědnosti práce zákonodárců budou pro praktický život zajisté velkým přínosem této školy.
Dr. Zofka.

Zákon o splátkových obchodech Uspořádal a výkladem opatřil ministerský rada JUDr. Josef Smítek, přednosta obchodně legistativního odd. minister. spravedlnosti.

Nový zákonem je splátkový obchod postaven částečně na nový právní základ, neboť jím byly zavedeny četné novoty a stanoveny nové pojmy, jejichž podrobné vymezení je nadměru důležité pro kupující i prodávající, pro jejich zájmové korporace, pro právní zástupce i pro soudy. Novoty, zavedené novým zákonem, budou mít vliv i na technické uspořádání způsobu ujednávání splátkových obchodů.

Nový zákon upravuje splátkové obchody jednotně pro celou republiku a pro všechny obory. Jde tedy o unifikací zákon, platný též na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

Zákon o splátkových obchodech setrvává na ochranných opatřeních ve prospěch kupujících, ba dokonce jejich ochranu ještě více a účelněji vybudovává. Rozšiřuje pojem splátkových obchodů na obchody, ujednané i jen zprostředkovateli z povolání, a podrobně tím zákonu i obchody, které dosud nespadaly pod zákon o splátkových obchodech z r. 1896. Stanoví za jistých podmínek se může odstoupiti od smlouvy, kdy může dojíti ke ztrátě lhůt a k uplatnění výhrady vlastnictví k prodané věci.

Nový zákon však chrání i solidní obchod. Vyřazuje z ustanovení o splátkovém obchodě všechny takové smlouvy, u nichž tržebná cena převyšuje částku 10.000 Kč. Prodávající není povinen při rozvázání smlouvy odstoupem od smlouvy nebo uplatněním výhrady vlastnictví hraditi kupujícímu užitečné náklady na vrácenou věc. Kupující se může domáhati správy pro vady jen až do solatnosti poslední splátky.

Cena brožovaného výtisku o cca 150 stranách Kč 18.—. Dodá každý knihkupec nebo přímo nakladatelství »Československý Kompas«, tiskař, a vydavatel, akc. spol. v Praze.

»Zákon o umořování listin«. Nový zákon o umořování listin vyšel jako 38. svazek sbírky komentované zákony čl. rep. vydávané nakladem Československého Kompassu v Praze na Smíchovské a byl upraven min. radou JUDr. Juliem Karmánem, přednostou soud. odboru min. unifikací, které osnovu tohoto zákona připravilo.

Knihka má především přispěti k tomu, aby se nový zákon o umořování listin správně a brzy vžil. Proto se autor nespojoval pouhými odkazy a stručnými poznámkami, nýbrž se rozhořl pro širší a důkladný výklad.

Zvláštní cenu dodává knize okolnost, že min. rada Dr. Karmán je autorem osnovy zákona a že tedy mohl nejlépe proniknouti a vyložití odchylky nového zákona od dosud platného práva.

Knihka přináší vedle materiálů, judikatury a obsáhlého výkladu zákona též prováděcí nařízení, vyhlášku týkající se inserčních poplatků, vysvětlivky min. spravedlnosti, pokyny soudcům, vzorce, přehledné tabulky týkající se st. cenných papírů, odborný vyčerpávající přehled příslušných poplatkových předpisů a kde toho bylo potřeba i výklad některých ustanovení zákona o řízení nesporném.

Knihka je vázána v důkladné celoplošné vazbě a její cena je Kč 30.—.

»Nabytí vlastnictví k nemovitostem v pozůstalosti«, napsal JUDr. Bohumil Dymeš, advokát v Mostě.

Řeší se tu jedny z problémů, t. z. naturálního vlastnictví, t. j. takového nabytí vlastnictví k nemovitostem, při němž není zapotřebí vkladu do knih pozemkových. Jde o otázku, s kterou se právníká literatura od počátku platnosti obč. zákoníka musila znovu a znovu zabývat, neboť příslušná ustanovení občanského zákoníka jsou sporná (431, 547, 819). Správné řešení má pro praxi dalekosáhlý význam, ježto jde o právní jistotu nabytí nemovitosti majetku. Literatura právníká řešila problém z různých hledisek a rozličnými metodami. V této studii je otázka ta řešena logickým výkladem norem a normových souborů obč. zákoníka se zřetelem na závažnost jejich účelového poslání. Byl vzat náležitý zřetel na judikaturu, kriticky vylíčen vývoj názorů v teorii i praxi a přihlédnuto zejména i k osnově čl. obč. zákoníka.

Studie má zejména i pro praxi význam, neboť uvádí příslušná ustanovení obč. zákoníka, jež si, pokud jde o nabytí nemovitosti děditelů, odporují, v jednotný systém.

Cena knihy, která vyšla ve známém nakladatelství »Československý Kompas« v Praze na Smíchovské a jen v omezeném nákladu, je Kč 20.—.

Právo československé, sborník zákonodárství a judikatury, přináší v právě vyšlém 16. čísle Zákon o umořování listin, který úvodem a poznámkami opatřil vrchní soudní rada JUDr. František Limmauch. Dále je v čísle přehled Sbírky zákonů a nařízení za druhé pololetí roku 1934 a judikatura nejvyššího soudu ve věcech civilních. Číslo stojí 13 Kč, pro předplatitele 11 Kč. Sborník Právo československé vychází v nakladatelství Čin v Praze.

Dr. Em. Zitek: Drama rodiny pana Daniele. Historický román z doby pobělohorské. Ilustroval Jos. Kočí. Druhé vydání. Vydal knihkupec A. Neubert v Praze. Výtisk Kč 18.—, váz. Kč 28.—. Román líčí události v polnuté době pobělohorské a odehrává se v r. 1622. Středem děje jeho je rodina Daniele Rubeše z Výskova, druhdy bohatého lrdého patricia a šlechtice českého, jemuž statky pro vzpuru proti císaři byly konfiskovány a prodány hejtmanu Starého města pražského Heřmanu Černínovi z Chudenic. Daniel — exulant vrátí se potají do Prahy, jest jat a popraven. Jeho rodina při tajném zachraňování hlavy s popravěště jest odhalena a nyní počíná pravě její utrpení a drama. Celým románem proplétá se láska krásné Danielovy dcery Salomey k mladému šlechtici Jindřichu Loselovi, kteréž klade úsilí mladý zhyrálec Humprecht Černín z Chudenic, jenž na konec dojde zasloužené odplaty. V románě vystupuje řada postav hrajících v historii našeho národa významné role, líčí se tehdejší právní a veřejné poměry české i utrpení pronásledovaného měšťanstva, které neopustilo svoji víru a vlast. Knihka hodí se dobře za četbu nejširším vrstvám a pro každou knihovnu a veřejnou či soukromou.

Hledám kolegu.

píšíciho česky i německy na stroji a znalého aspoň trochu praxe notářské. Nabídky na notářství v Pražech.

Substituta

na 1 měsíc až 6 neděl — srpen nebo září — hledá notář v Praze-Floubětině.

Paxitho za Kč 12.—
pro celý život
s Vaší firmou Vám vyrobí
Bohdan Veber, Č. Budějovice.